I Ogólnopolskie Stowarzyszenie
Publicznych i Niepublicznych Żłobków
i Klubów Dziecięcych

Łódzka
Akademia
Rozwoju Żłobków

Warto Wiedzieć
#37

Jak wiele zależy od podejścia dorosłych? Wspieranie rozwoju małego dziecka.

wyjaśnia:
Natalia Trzebońska
psycholog

lodzkaakademiawsparcia.pl

Zadanie realizowane w ramach Projektu „Akademia Wsparcia – krajowy system wspierania rozwoju opieki wczesnodziecięcej w Polsce – 2024-2026” współfinansowanego ze środków budżetu państwa.

I Ogólnopolskie Stowarzyszenie Publicznych i Niepublicznych Żłobków i Klubów Dziecięcych

Łódzka Akademia Rozwoju Żłobków

Reagowanie na trudności

Prawie każde impulsywne zachowanie dziecka wzmaga w dorosłym zrozumiałą potrzebę natychmiastowego **powstrzymania wybuchu emocji**.

Bunt, krzyk czy płacz często skutkują próbami dyscyplinowania czy przekonywania do zmiany zachowania, co najczęściej wynika z bezradności wobec tak intensywnych emocji malucha.

Zadanie realizowane w ramach Projektu „Akademia Wsparcia – krajowy system wspierania rozwoju opieki wczesnodziecięcej w Polsce – 2024-2026” współfinansowanego ze środków budżetu państwa.

I Ogólnopolskie Stowarzyszenie Publicznych i Niepublicznych Żłobków i Klubów Dziecięcych

Łódzka Akademia Rozwoju Żłobków

Wsparcie w trudnych chwilach

Kłopotliwe dla rodzica zachowania wcale nie muszą oznaczać zaburzeń. Istotne jest, jak w tych chwilach **komunikujemy się z dzieckiem** i w jaki sposób staramy się przekazać mu **bezpieczne strategie rozładowania napięcia**.

Skuteczna reakcja w pierwszej kolejności obejmuje przeczekanie najsilniejszej fali emocji oraz zapewnienie maluchowi fizycznego bezpieczeństwa.

Zadanie realizowane w ramach Projektu „Akademia Wsparcia – krajowy system wspierania rozwoju opieki wczesnodziecięcej w Polsce – 2024-2026” współfinansowanego ze środków budżetu państwa.

I Ogólnopolskie Stowarzyszenie Publicznych i Niepublicznych Żłobków i Klubów Dziecięcych

Łódzka Akademia Rozwoju Żłobków

Istota wczesnej diagnostyki

Codzienne obserwowanie dziecka w wieku do lat 3 może jednak zwrócić uwagę dorosłego na **powtarzające się trudności w zachowaniu**.

Każda wątpliwość w tym przypadku powinna być skonsultowana ze specjalistą, który potrafi profesjonalnie ocenić, czy wynika to z etapu rozwojowego i jest stanem przejściowym, czy należy wprowadzić ukierunkowane oddziaływania.

Zadanie realizowane w ramach Projektu „Akademia Wsparcia – krajowy system wspierania rozwoju opieki wczesnodziecięcej w Polsce – 2024-2026” współfinansowanego ze środków budżetu państwa.

I Ogólnopolskie Stowarzyszenie Publicznych i Niepublicznych Żłobków i Klubów Dziecięcych

Łódzka Akademia Rozwoju Żłobków

Plastyczność młodego układu nerwowego

Układ nerwowy najmłodszych jest bardzo plastyczny, dlatego wcześnie wdrożone interwencje:

- pedagogiczne,
- psychologiczne,
- logopedyczne,

mogą znacząco **wesprzeć funkcjonowanie** malucha i **zapobiec utrwalaniu się drobnych trudności**.

Zadanie realizowane w ramach Projektu „Akademia Wsparcia – krajowy system wspierania rozwoju opieki wczesnodziecięcej w Polsce – 2024-2026” współfinansowanego ze środków budżetu państwa.

I Ogólnopolskie Stowarzyszenie Publicznych i Niepublicznych Żłobków i Klubów Dziecięcych

Łódzka Akademia Rozwoju Żłobków

Celowe zachowanie czy wołanie o pomoc?

Dorośli często mają skłonność do przypisywania dzieciom złożonych i dojrzałych intencji, takich jak złośliwość czy manipulacja. W praktyce jednak wiemy, że maluch nie posiada jeszcze zdolności tak skomplikowanego planowania swoich działań i przewidywania ich konsekwencji.

Zachowania takie jak bicie, gryzienie, uciekanie czy wpadanie w rozpaczliwy płacz **zazwyczaj nie są intencjonalne**. Mają one swoją konkretną przyczynę, która informuje dorosłego o ukrytej potrzebie.

Zadanie realizowane w ramach Projektu „Akademia Wsparcia – krajowy system wspierania rozwoju opieki wczesnodziecięcej w Polsce – 2024-2026” współfinansowanego ze środków budżetu państwa.

I Ogólnopolskie Stowarzyszenie Publicznych i Niepublicznych Żłobków i Klubów Dziecięcych

Łódzka Akademia Rozwoju Żłobków

Dlaczego postawa opiekuna w żłobku ma kluczowe znaczenie?

Żłobek jest bardzo dynamicznym środowiskiem, które charakteryzuje się wieloma zmianami i nowościami. W obliczu tego mogą pojawiać się silne emocje, które muszą znaleźć swoje ujście. Opiekun w żłobku staje się dla dziecka głównym punktem odniesienia chroniącym je przed poczuciem chaosu.

Maluchy nie potrafią jeszcze regulować swoich emocji w sposób całkowicie samodzielny, dlatego spokojny, opanowany i uważny na sygnały dziecka dorosły zapewnia mu **poczucie bezpieczeństwa, które jest fundamentem umożliwiającym poradzenie sobie z przeciążeniem**.

Zadanie realizowane w ramach Projektu „Akademia Wsparcia – krajowy system wspierania rozwoju opieki wczesnodziecięcej w Polsce – 2024-2026” współfinansowanego ze środków budżetu państwa.

I Ogólnopolskie Stowarzyszenie Publicznych i Niepublicznych Żłobków i Klubów Dziecięcych

Łódzka Akademia Rozwoju Żłobków

Konsekwencje tłumienia

Próby siłowego uciszania emocji mogą przynosić jedynie pozorny i krótkotrwały efekt. Problem jednak nie znika całkowicie, a wręcz przeciwnie, zaczyna się nawarstwiać i prowadzić do **złożonych trudności emocjonalnych oraz behawioralnych**.

Niewyrażone emocje mogą prowadzić bezpośrednio do **dolegliwości psychosomatycznych**, takich jak:

- bóle brzucha,
- trudności z zasypianiem,
- przewlekłe zaparcia,
- nadmierne napięcie mięśniowe.

Zadanie realizowane w ramach Projektu „Akademia Wsparcia – krajowy system wspierania rozwoju opieki wczesnodziecięcej w Polsce – 2024-2026” współfinansowanego ze środków budżetu państwa.

I Ogólnopolskie Stowarzyszenie Publicznych i Niepublicznych Żłobków i Klubów Dziecięcych

Łódzka Akademia Rozwoju Żłobków

Rola dorosłego w kryzysie

Niektóre zachowania u dzieci są **powtarzalne i charakterystyczne** dla określonych sytuacji. Dorosły, który codziennie towarzyszy maluchowi, ma możliwość zaobserwowania, jakie czynniki najczęściej wywołują trudne reakcje. Świadomość ta umożliwia zapobieganie przeciążeniu, zanim dojdzie do eskalacji.

Jeśli już dochodzi do intensywnego wybuchu emocji u malucha, kluczowa staje się **bezpieczna obecność rodzica lub opiekuna**. Zniżenie się do poziomu wzroku dziecka i nazwanie tego, co się dzieje, potrafi być najlepszym wsparciem w kryzysowym momencie.

Zadanie realizowane w ramach Projektu „Akademia Wsparcia – krajowy system wspierania rozwoju opieki wczesnodziecięcej w Polsce – 2024-2026” współfinansowanego ze środków budżetu państwa.